

Hvilke brandkrav er der til isoleringsmaterialer - og hvor må de bruges?

Anders Vestergaard, Kullegaard

Før 1. november 2015 DBI – Dansk brand- og sikringsteknisk Institut

Kullegaard november 2015

Kullegaard

I Danmark anvendes flere og flere typer af isolering. Nogle isoleringstyper kan brande, andre kan ikke brande. Nogle kan bidrage til bygningsdeles brandmodstandsevne, andre er uskadeligt fyld.

Traditionelle løsninger med mineraluld – enkelt, uden de store udfordringer

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Isolering af fenolskum, anvendt som isolering bag en skalmur af tegl

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Isolering af PUR isolering, anvendt som udvendig tagisolering

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Isolering af PUR isolering, anvendt spray isolering

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Halmhus – også en mulighed

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Isolering med cellulose isolering – ofte som granulat

Kullegaard december 2015

Kullegaard

I Danmark ses flere og flere isoleringstyper anvendt, hvor der traditionelt har været anvendt mineraluld

Isolering med cellulose isolering – kan også anvendes i vægge

Kullegaard december 2015

Forskellige isoleringsmaterialer

Mineralsk baseret

Glasuld

Stenuld

Foamglas

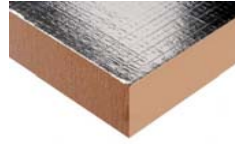
Oliebaseret

EPS/XPS (polystyren)

PUR (polyuretan)/PIR (polyisocyanurat)

Fenolskum

Cellulose-baseret

Papir- eller træfiber (løsuld)

Træfiberplade

Halm

Brandtekniske egenskaber

Mineraluld: Bindemidlet fordamper/brænder
Stenuld smelter ved over 1000 °C, glasuld ved ca. 650 °C

EPS/XPS: Krymper og smelter ved 100 °C
Antændes ved ca. 300-350 °C

PUR/PIR: Forkuller når det brænder
Antændes ved ca. 250-350 °C
PIR danner et mere stabilt kullag end PUR

Fenol: Forkuller ved ca. 350-500 °C
Antændes ved ca. 550 °C

Træ-/papiruld: Forkuller når det brænder
Ofte tilsat saltforbindelser med brandhæmmende egenskaber

Reaktion på brand

Reaktion på brand egenskaber prøves efter forskellige standarder, alt afhængig af hvilken klassifikation der ønskes opnået, men klassificeres efter samme standard.

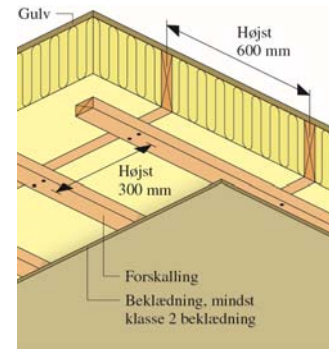
- Brændbarhed: A1, A2, B, C, D, E, F
- Røgdudvikling: s1, s2, s3
- Brændende dråber/partikler: d0, d1, d2

Fx klasse A2-s1,d0
klasse B-s1,d0
klasse D-s2,d2

Kullegaard

I de fleste eksempler i Træ 71 indgår isoleringsmaterialer af mineraluld, men der stilles forskellige krav til kvaliteten

Materialeeksempler

Lofbeklædning, mindst 1 lag

- Mindst 15 mm sammenløjede brædder
- Mindst 12 mm spånplade, træfiberplade, OSB- eller MDF-plade, densitet mindst 600 kg/m³
- Mindst 12 mm krydsfinerplader, densitet mindst 500 kg/m³
- Mindst 13 mm gipskartonplader

Bjælkelag

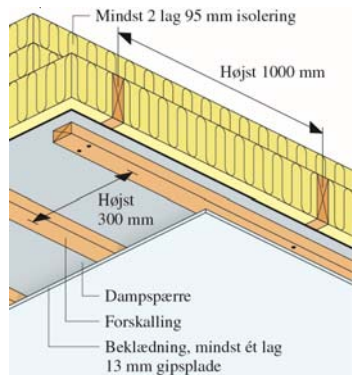
- 45×95 mm træbjælker

Isolering, fastholdt med mindst

- 38×73 mm C18-tagkegter
- Mindst 95 mm mineraluld i pladeform

Gulv

- Mindst 21 mm gulvbrædder
- Mindst 18 mm gulvspånplader, krydsfiner- eller OSB-plader.

Materialeeksempler, BD-loft 30

Loftbeklædning, mindst 1 lag på forskalling

- Mindst 13 mm gipskartonplader

Forskalling

- Mindst 38 × 73 mm C18-taglægter

Spær

- Mindst 45 × 95 mm træspær

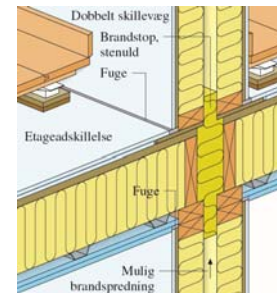
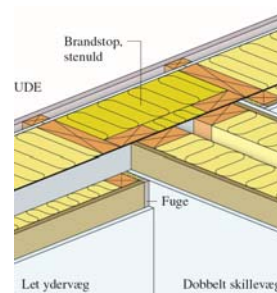
Isolerings

- Mindst 2 lag 95 mm mineraluld i pladeform med forskudte samlinger

Materialeeksempler, EI 30 loft

- Mindst 2 lag 13 mm gipskartonplader opsat direkte på spær eller forskalling
- Spær eller forskalling (C18-taglægter) pr. 600 mm
- Spær, mindst 45 × 95 mm
- Med eller uden isolering

Husk at sikre mod brandspredning i bygningsdele

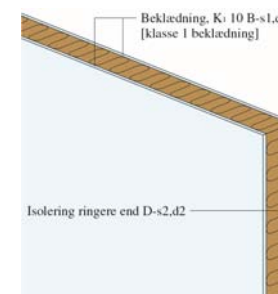
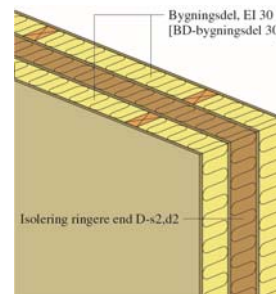

Tabel 5 Oversigt over isoleringsmaterialers anvendelse. For konkret anvendelse, se konstruktionseksemplerne side 56-104, samt producentvejledninger.

Alle isoleringsmaterialer kan anvendes i Danmark – men nogen skal beskyttes, så de ikke bidrager uheldigt til branden.

Isoleringsmaterialer	Brandbeskyttelse	Anvendelse
Materiale klasse B-s1,d0 f.eks. mineraluld	Ikke nødvendigt	Uden begrænsninger i både træbaseret og tungt byggeri
Materiale klasse D-s2,d2 f.eks. indblæst celluloseisolerings og fenolskum	Beskyttet af en beklædning klasse K ₁ 10 D-s2,d2, f.eks. træbeklædning	Træbaserede bygninger i 1 etage, samt enfamiliehuse, rækkehuse og sommerhuse. Massivt byggeri op til 8 etager
		Massivt byggeri, hvor højde til gulv i øverste etage er op til 22 meter over terræn.
		Anvendelsen forudsætter, at krav til indvendige overflader som beklædning klasse K ₁ 10 D-s2,d2 accepteres, se TRÆ 66 Brandkrav.
Materiale, der ikke er mindst materiale klasse D-s2,d2 f.eks. eps og udlagt celluloseisolerings	Beskyttet af en beklædning mindst klasse K ₁ 10 B-s1,d0, f.eks. plader af materiale klasse B-s1,d0.	Træbaserede bygninger op til 2 etage, samt enfamiliehuse, rækkehuse og sommerhuse.
	Beskyttet af en beklædning mindst klasse K ₁ 10 B-s1,d0, f.eks. plader af materiale klasse B-s1,d0 eller bygningsdel klasse EI 30 [BD-bygningsdel 30]	Massivt byggeri op til 4 etager. Begrænset til brug i lette væg- og loftkonstruktioner, og uden hulrum bag beklædningen.
	Beskyttet af bygningsdel klasse EI 30 A2-s1,d0 [BS-bygningsdel 30]	Massivt byggeri op til 8 etager. Begrænset til brug i etageadskillelser, hulmure og tagkonstruktioner

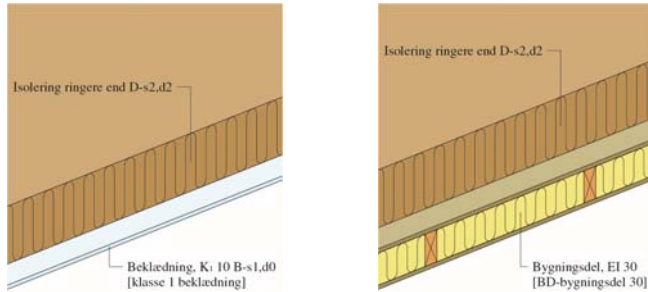
Bygninger med højde til gulv på ikke mere end 9,6 m over terræn.

Er gulv i øverste etage mere end 5,1 meter over terræn, og er de bærende bygningsdele af træ, så kan der kun anvendes isolering der er materiale klasse B-s1,d0

Kullegaard

Bygninger med højde til gulv på ikke mere end 9,6 m over terræn

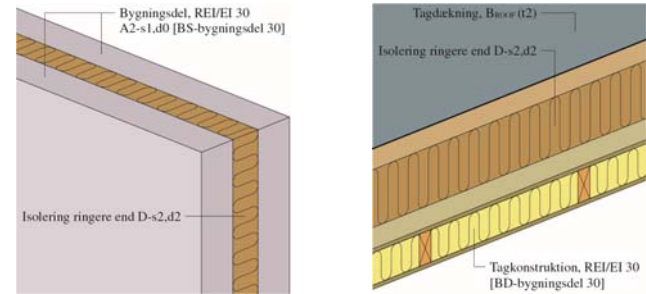
Kan kun anvendes i paralleltage

Er gulv i øverste etage mere end 5,1 meter over terræn, og er de bærende bygningsdele af træ, så kan der kun anvendes isolering der er materiale klasse B-s1,d0

Kullegaard december 2015

Kullegaard

Bygninger med højde til gulv på mellem 9,6 m og 22 m over terræn

Er gulv i øverste etage mere end 5,1 meter over terræn, og er de bærende bygningsdele af træ, så kan der kun anvendes isolering der er materiale klasse B-s1,d0

Kullegaard december 2015

Kullegaard

Facadesystemer af sandwichpaneler med kerne af pir vinder stor udbredelse

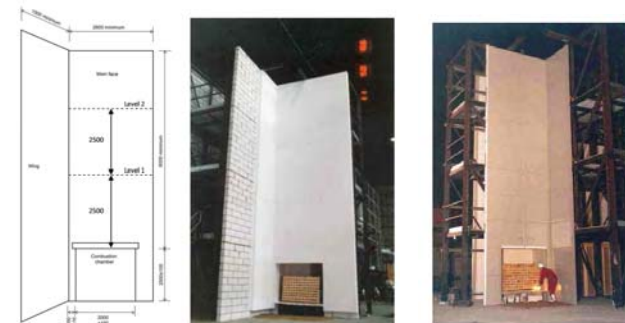

Facadesystemer klassificeret B-s1,d0 kan i princippet anvendes efter *Eksempelsamling om brandsikring af byggeri* – hvis det også kan klassificeres K1 10 B-s1,d0

Kullegaard november 2015

Kullegaard

Facadebrandtest – et forsøg på at teste facader med en realistisk brandpåvirkning – kommer til Europa og til Danmark

Eksempel på facadebrandtest

Kullegaard november 2015

Kullegaard

Spørgsmål

Anders Vestergaard

Master i brandsikkerhed, DTU

D: 59 48 01 78

M: 51 83 47 98

E: av@kullegaard.dk

Kullegaard november 2015